

EL TANCAMENT DE CANAL9 COM UNA VICTÒRIA PER AL POBLE VALENCIÀ

Anàlisi postfusterià de la situació d'un poble perdut

El tancament del mitjà de comunicació propietat de la Generalitat Valenciana RTVV amb la seua branca televisiva Canal9 és un fet que ha encès la flama de la valencianitat com res ho havia fet fins aleshores. Un poble acostumat als escàndols que havia respòs quasi sempre amb una resposta parsimoniosa, fregant el fatalisme, potser degut a la seua complicitat; o tot el contrari desencantada pel que hi ha. El cas és que no es sap perquè este esdeveniment ha suposat la superació d'un llinar de descontent, desencadenant tot tipus de reaccions provinents de totes les vessants d'una societat que fins a la data romanía callada expectant. Ha evidenciat, al mateix temps, un buit pel que respecta el que uneix als valencians, ja que la relació d'identificació de la cultura valenciana amb les institucions, havia propiciat una similitud tal que es mimetitzava amb la pròpia cultura, moltes vegades financiant-la i altres tantes substituint-la.

Per tant ens trobem un debat que va mes enllà del que suposa el tancament d'una cadena de televisió i ens trasllada al debat ontològic de la cultura catalana al País Valencià. Amb este anàlisi no se tractaran temes empresarials, ni laborals, ni realment es farà un tractament del tancament de RTVV més enllà com a metàfora d'una situació sociològica i històrica. Amb això es deixa clar que no es tracta d'un fet aïllat com mes endavant quedarà explicat.

Caiguda del valencianisme tall Fuster

La visió del valencianisme que dona Fuster als seus coneguts llibres, sobretot a 'Ara o Mai' ens presenta una reinterpretació de la valencianitat dintre de la cultura catalana i de cara al món amb una necessitat de institucionalitzar-se, de manera que tinguera, segons ell, els mateixos recursos amb les estructures culturals hegemòniques, és a dir les institucions de Madrid i l'Estat Espanyol. En este sentit presentava com una cosa positiva l'establiment d'uns mitjans de comunicació sostinguts per estes institucions que reforçés l'influència i unifiqués al poble valencià.

En resumides comptes, el que diu Joan Fuster és el pensament global del catalanisme en essència hui en dia: que la nació catalana te dret a unes plataformes de repressió i adoctrinament igual com les té l'Estat Espanyol, ni mes ni menys. Este punt de vista xoca directament amb l'alliberació del ésser humà i per tant és totalment anacionalista, ja que les nacions, com a sinònim de poble, son incompatibles amb els estats¹.

L'interpretació fusteriana va ser ben rebuda al valencianisme de a peu que van rebre les institucions ofertes amb la transició com a una forma alliberadora de autogovern, ací van cometre un dels errors fonamentals, ja que van obrir la porta de gom a gom flirtejant amb el poder. Es va identificar un no només un poble, el futur d'un poble, la supervivència d'ell mateix, a l'existència d'unes entitats de préstec i cartró pedra. Ens van dir que o era així o no era, i segurament el mes greu és que la pràctica majoria ho va acceptar.

Este moviment es va dur a terme a uns anys 70 al País Valencià on es varen viure episodis de violència. Per una banda els grup Terra Lliure, per altra l'espanyolista d'extrema dreta també hi va actuar amb virulència. Així que podria ser que l'estratègia del Estat de les autonomies, concretament a València, haja sigut motivada com a objectiu del desmantellament de la

¹ "Democracia y El Triunfo del Estado" <http://www.felixrodrigomora.net/DTE/>

desobediència hereditària² que espontàniament sorgeix a la regió. Actuant de la següent manera: deglutint la cultura, integrant-la al sistema, per a poc a poc després, esgotar-la.

El resultat, el que tenim ara, és un poble perdut, amb ganes de parlar però que no sap ni tan sols de què parlar. L'únic que el varen dir que el podria salvar, les institucions de fum dependents del xantatge amb l'estat espanyol, es venen a baix. Esta situació dona la paradoxa de la defensa dels mecanismes de aculturació, sobretot des d'uns moviments, molt lligats al fusterianisme que ha liderat l'esquerra al país valencià, que defenen la continuïtat dels mateixos mecanismes que han propiciat la mort de la seua amada cultura valenciana.

La televisió com a mecanisme de desintegració social

La cultura valenciana tot el contrari, ha revifat tan prompte ha caigut l'espasa de Damocles que queia sobre ella. Ha sigut com quan plou a la tardor i de sobte ixen els bolets, que van brotant poc a poc, en massa, de la mateixa manera com explicava Fibonacci. Resulta si menys curiós este fet particular: que la gent que ama la cultura valenciana haja dit "ací estem" quan tot just treuen la llepolia que ha endolcit, a molts mes amargat, estes darreres dècades.

La televisió és degradant per al espectador des del punt de vista que el converteix només en un consumidor d'informació, un receptor d'informació amb el qual no hi pot interactuar. Este és el problema bàsic de la comunicació unilateral. Partint d'ací, podríem pensar que aquells que estan darrere de l'informació al menys son totalment neutrals i que, si no hi foren, actuen de bona fe: ambdós casos negatius. No es dona el cas. Actuen per interessos particulars i col·lectius. Està més que demostrat que no és així des del mateix moment que el poder fica la mà, molt menys encara quan es pren la deriva empresarial de mercat on tot funciona de cara a uns paràmetres, uns preus, i una situació econòmica variable on el que guanya és qui té els diners, i malauradament vos informem que qui més diners té a la península ibèrica no és altre que l'institució mafiosa militar del Estat Espanyol.

No els hi falta raó aquells que argumenten que el context històric, és a dir abans arribada massiva d'Internet al public general, era necessari un mitjà en valencià per fer competència als hegemònics en castellà. Respon a un context històric és cert. La qüestió com a tot és que no podem pensar que una cadena de televisió representa tota la cultura, i molt menys que la continuació de la cultura depèn de la seua existència. La cultura només té sentit a la pràctica, quan està viva, quan és creativa i es fa servir en una comunitat. L'exemple esgarrifós és que quan pitjor està la cultura valenciana és quan més diners ha rebut dels pressupostos del Estat. De quina manera això afecta a la qualitat del subjecte és també determinant, després de 70 anys de cultiu de persones on s'ha minimitzat la seua participació en comunitat i substituït per uns mitjans de comunicació i una visió del món adient per fer del poble una massa que tinga les legislacions redactades per les elits estatals com a únic codi de convivència.

Canal9 és una de les institucions públiques de cartó pedra que es varen establir per calmar la voluntat d'un poble a ser lliure després de 40 anys de repressió política i cultural. El estudi de la seua deriva com a institució és una radiografia de l'estratègia del Estat Espanyol envers a la destrucció de la cultura valenciana i la substitució cultural per l'idea d'enginyeria social de Espanya com a entitat política sobirana. Neix el 9 d'Octubre, com Jaume I entrant a València triomfant, de 1989, tot un enrenou de dates simbòliques per integrar des de la mateixa concepció la identificació amb la cultura. Els primers anys dintre amb el govern de la Generalitat del PSPV es va presentar com un mitjà amic, obert amb una programació que va agradar al conjunt de la

² "L'Anarquisme, Fet Diferencial Català" http://www.viruseditorial.net/pdf/anarquisme_fet_diferencial_catala_baixa.pdf

població valenciana, i s'ha de reconèixer que fins i tot va tindre una funció positiva de autoafirmació, necessària després de tants anys d'auto-odi verinós que portava el vent de ponent.

La broma acabà prompte, tan prompte com va tornar al poder l'elit acomodada durant 40 anys pels ministeris de la *meseta*. Una elit posada a dit des de Madrid que ha controlat tots els fils de la economia i les instàncies de justícia des de el mateix dia que va entrar el feixisme en estes terres. Quan la parròquia rapinyaire hi entra, no té comissura i actua empassant-s'ho tot com per generacions els hi han ensenyat. Van voler el seu pati de jocs refet, modern, i amb o sense premeditació van fer anar les joguines per lucrar-se, viure millor ells durant un temps i mantenir el poder seguint les mateixes pautes que al segle XIX feien servir els enviats caciquils de la capital. Estes actuacions recolzades per una població complix del crim no només amb vot sinó amb la pràctica, han portat a la situació actual.

Com abans es comenta Canal9 és una metàfora del que ha passat al govern de les institucions de cartó pedra dependents del estat espanyol com la Generalitat. Un exemple és l'emissió d'una sèrie de 3 documentals demonitzant al jutge Garzón. Curiosament aquell qui va investigar la trama Gürtel. Això no era res de nou a Canal 9. No és per simpatia d'este jutge en particular ni es pretén defendre l'estat de dret, ni la justícia com entenem en l'actualitat. El que si és interessant de la notícia³ des d'un punt de vista televisiu és que Canal9 va pagar 200.000 euros a la productora que pertany al mateix director de Canal9, el senyor Quintanella, és a dir que no només manipulaven i conduïen la opinió publica sinó que també ho fan amb corrupció i desviació de fons públics sense cap vergonya, per a mes gravetat la televisió autonòmica que va generar mes deutes i amb la pitjor programació de totes les que es donen, podem imaginar que hi ha moltes i molt roïnes, de tot l'Estat Espanyol.

Tema a part son els assalariats mercenaris que han estat mentint per mantindre un sou. Esta gent només ens mereix vergonya. Tota acció humana vers al col·lectiu està subjecta a una responsabilitat del que la porta a terme tal que aquell que accepta una norma la pren com a decisió pròpia. Per això el treball assalariat és denigrant, no només pels salaris, no només per les hores, sinó per que ens obligada a prendre decisions que en molts moments no estem d'acord, ens prostitueix la consciència, i això ens maltracta com a humans. El treball assalariat a l'antiga Roma era considerat una forma d'esclavisme, i el desconeixement o falta de voluntat d'una alternativa laboral autogestionada, és responsabilitat del treballador, sempre del treballador mai de les legislacions, ni del patró ni del context de necessitat material, ja que la dignitat ha d'estar per sobre de tot, encara que es cobre menys, encara que es facen mes hores, s'ha de treballar sempre dintre d'una comunitat humana de respecte mutu i la direcció de l'empresa comú siga fruit de la concòrdia, enteniment i objectius comuns d'un grup de persones, amb la dignificació professional i cívica com a eix central.

La qüestió, com podem vore, és més complexa, donat el punt de canvi social el qual ens trobem, i per això és interessant i captivadora. Ens trobem que el símbol de la nostra cultura durant estos últims 30 anys s'està esmicolant i tenim un poble amb set de llocs on expressar-se i retrobar-se amb ell mateix. Durant estos anys de llarga travessia pel desert institucional la cultura valenciana ha experimentat un retrocés considerable en prestigi i qualitat. No tota, per sort els romanents de la cultura valenciana que per diversos motius s'han quedat al marge institucional representen les mostres mes apassionants de la nostra cultura recent. Un exemple son els grups de ska punk amb dolçaina que han tingut un èxit fins i tot fora del territori de parla catalana. Els Obrint Pas actuen al Camp Nou de Barcelona sent orgull dels valencians que encara ens entenem amb els principatins. Aspencat fan una música que és escoltada per tot el món, i així tenim un reguer de grups que han anat dinamitzant el jovent. El censurat artista còmic d'Alcoi, Xavi Castillo, és altre exemple. A més

³ El País: http://ccaa.elpais.com/ccaa/2012/01/31/valencia/1328045643_040970.html

de tindre talent per desenvolupar personatges, ha tingut un èxit i una rebuda popular acceptable, no només als escenaris sinó també a Internet, i és aquí on ens hem de fixar per restablir la cultura.

L'herència com a poble, retrobant-nos de nou

Esta història ve de molt lluny, però ens remuntarem al oblidat i sanguinolent segle XIX el País Valencià, Regne de València, o com vulguen anomenar al terreny. Les continues revoltes, picabaralles quotidianes que enfrontaven la població amb els representats del poder que va propiciar l'establiment d'una legislació aliena com va ser el text de la Constitució de 1812 i totes les seues variants eren un mal de cap per les autoritats militars que havien reconcebut l'idea de Estat Nació per Espanya en vistes del declivi militar en colònies. Llevant va esdevindre un problema greu que va necessitar varies intervencions militars conegudes com pseudònims com guerres carlistes o períodes democràtics. El País Valencià era focus de col·lectivisme⁴, mantenia unes fortes relacions populars que donaven institucions que naixien des dels gremis, des de la comarca, des d'on l'ésser humà té veu i pot intervindre. La desaparició brusca d'estes institucions, que s'arrossegava des dels decrets de nova planta, va donar al País Valencià el naixement de institucions polítiques tan interessants com era la FAI de l'època, que publicava la revista *Estudios*, així com nombrosos periòdics i noticiaris populars compartien lloc amb una cultura plena d'expressions populars identificadores com els sainets, els romanços i les festes populars que encara hui fora de context perviuen.

Esta riquesa cultural diferent i pròpia suposava un impediment per al control polític i econòmic de la regió, i per esta motivació es va plantejar la necessitat d'eliminar-la. El primer pas de l'estratègia respon al terme llatí *Divide Et Impera*. Tot estudi geoantropològic de la regió prestaria especial atenció els nexes d'unió culturals entre els pobles de la vessant mediterrània de la península. Una de les característiques principals eren i son les relacions del arc mediterrani, mil·lenaries i enriquidores, lloc de pas d'Àfrica a Europa. Un poble que en uns moments es va dir iber, amb tots els seus dialectes, que va sofrir invasions de tota procedència: fenícia, grega, cartaginesa, camp de batalla de Roma que la va convertir en Tarraconenses, i quan la bestia va caure pel seu pes va ser lloc de vandalisme per germànics que eren aliats, i per tant s'aïllaren amb el emergent poder islàmic que conqueria a base de mort per allà on passava herència dels Perses. Una nova interpretació del Estat aristotèlic que era compatible amb les elits post-romanes. Sobta trobar escrits mossàrabs que estranyament se pareixen al valencià que coneguem en l'actualitat i que ara per ara per ares del destí, més recentment, anomenem català. També és sorprenent la quantitat de jaciments paleocristians preislàmics, bizantins i arrians. Durant els 300 anys d'Islam a València es varen viure moviments pro-cristians dintre dels musulmans, conversions de sectors contraris al poder islàmic, que fan pensar que potser el cristianisme podria haver tingut una dimensió política i no solament religiosa. Concretament la regió del Baix Segura, llavors anomenada Tadmir, es va repoblar amb famílies procedents de Síria, com els nostres antics amics fenicis, que es varen emparellar amb les elits godes i varen formar el govern de torn que demanava els impostos als camperols.

Des de la perspectiva política estatal d'Espanya es similar al estil de Serbia i Iugoslàvia. Això no respon a la tradició. La cultura castellana ha sigut sempre germana nostra. Molt abans de 1812. La cultura castellana si ben cert ha sigut també rival en termes geopolítics⁵, no podem negar esta realitat cultural de relacions mil·lenaries. Igualment la cultura castellana tradicional és rica en

⁴ LOS ENVITES CONTRA EL COMUNAL: BOALARES, BALDÍOS Y MONTES VALENCIANOS DURANTE EL PROCESO REVOLUCIONARIO (1834-1868) Francesc-Andreu Martínez Gallego Universidad C.H.-C.E. U., Valencia

⁵ «Reino de Murcia Bajo Aragón (1296-1305)» Juan Manuel Estal. Cos Documental Original Arxiu Corona d'Aragó.

factors de convivència i tendència al localisme fet que dona una integració de cultures compatibles amb la catalana. Els exemples els trobem d'abans de Roma, ja que com tot els pobles peninsulars son la continuació en el temps d'estos pobles, els quals vivien sense estat, en harmonia i total germanor. Entenem l'àrea d'influència correspon als castellans és on antigament s'assentaven els celtes, i nosaltres som la descendència dels pobles ibers, una cultura sense establerta a la mediterrània, que com els celtes no els hi calia estat, rica en textos⁶ i per tant en cultura, adoradora de la feminitat i amb una escriptura que segons estudis va ser adoptada per molts pobles, influenciant a pobles preromans de tota Europa.

Amb la caiguda de Roma, i els pobles naturals troben en el cristianisme la mateixa forma d'actuar de respecte, localisme, legislacions forals populars, així com una moral i una ètica totalment contraria a Roma, és a dir on la propietat privada és indesitjable encara més aplicada a les persones. Es forma la propietat comunal, que no és estatal, ni és privada sinó del comú dels veïns. Eixa, igualment és la cultura ancestral castellana, aragonesa, astur, càntabra, basca i catalana⁷, que al mateix temps abans era celta, com ibera, fins al punt que molts experts entenen el tot com cultura celtibera, No eren la mateixa, eren cultures diferents en lo lingüístic, relacional, emocional, religiós, eren completament diferents però això no era impediment per la germanor, sobretot davant l'enemic comú l'invasor romà. Roma com a Estat, legislació i poder imperial. Roma com a font de poder i repressió, com a enteniment de la funció del ésser humà al planeta.

En l'actualitat l'espanyolisme és una continuïtat de la versió romana platònica d'Estat, evolucionada en el temps amb Hegel, la Revolució Francesa, amb Marx i Mussolini, amb segles de progressió i perfeccionament, fins arribar al punt Orwellià on ens trobem ara. La situació és antropològicament i mediambiental sinó irreversible molt greu. Hem de ser realistes per poder fer estratègies efectives, s'hi trobem el com i el quan per dur-les a terme és altra qüestió. Ací ens trobem els valencians, amb un entorn desforestat, més que sec desèrtic, contaminat, sobreconstruït, amb una població estrangera que ens deixa com a conjunt cultural més reduïts, més fora de casa on hem nascut, ple de cases que nosaltres mateixos hem construït per a gent nouvinguda que ve en la seua majoria a viure els últims anys de la seua existència. Algú ha convertit el nostre territori en un geriàtric gegant, amb la preocupant dada de la natalitat que cau en picat. Som un conjunt de persones mes sotmeses a les externalitats que mai, i les externalitats en conjunt està derivant en un poder global mundial. Al poder global l'interessa principalment la neollengua mundial del angles de 100 paraules. No l'interessa res més que tindre la submissió absoluta de tota criatura, per tant l'aculturació que pateix el català així com el castellà, si tot continua en esta direcció desapareixeran en un període sorprenentment breu.

Un nou panorama

Dintre de la comunitat humana que es troba localitzada la cultura valenciana s'ha de tindre especial compte amb la situacions dels altres territoris de parla catalana per fer-se una idea general del estat. Catalunya, que ara mateix és la regió amb la població amb una mentalitat de pertinença nacional mes forta tenen un greu problema amb la percepció de la cultura com un eina per aconseguir un aparell de repressió estatal, unes estructures idèntiques a tots els estats nació europeus. El somni dels catalans de tindre un estat nació no ve d'ara, no és motiu d'este article, però sent coherents amb el que abans hem esmentat, és un error per part dels compatriotes del Principat. La nació catalana i la seua cultura ha de ser el objectiu últim dels nostres ideals i no un mecanisme per aconseguir motivacions polítiques que argumenten jerarquies de poder. La nació catalana ha estat exemple al món, per aquells que volgueren mirar; de nació sense estat, de

⁶ <http://www.iber.org/modules/news/>

⁷ "No venimos del latín" Entrevista a Carme Jiménez Huertas http://www.youtube.com/watch?v=SPI_Y4hdlaU

cultura per ella mateixa, viva i rica per la seua comunitat humana i reconeguda pels seus mèrits culturals, no pels imperialistes. Una manera d'entendre viure al món d'integració i hospitalitat, sempre i quan tapem el malson imperialista Almogàver a la mediterrània o la creació dels Mossos d'Esquadra com a primer cos militar a Europa com a única finalitat era i és la repressió societat civil. Estes son dues de les taques més lletges que tenim, amb les quals hem de conviure per aprendre d'elles, no és consol pensar així, però és veritat que altres nacions tenen taques molt més lletges.

Precisament l'època daurada de la nostra cultura, quan a tot Europa s'escribia en català pel prestigi que l'idioma tenia al segle XII era quan la regió de València liderava a la comunitat catalanoparlant. Va ser a València on es varen escriure llibres que varen canviar l'història de la literatura moderna, va ser a València on nasqueren i moriren filòsofs i lluitadors, maulets i germanies, va ser València el cor de la nació que ara veiem morir. Seria bonic vover com renaix, com quan segues les carxofes, de baix de terra, un altra volta a la nostra cultura renéixer, des dels arrels, ara que està tan malmesa i ferida.

A les Illes tenen símptomes pareguts als nostres. Balears a l'altra ribera mediterrània de les quals restes de les nostres relacions hi han evidències llunyanes i properes pateixen la mateixa degradació de aïllament cultural dintre de l'illa que habiten des de fa mil·lennis. Tot respon a un perquè més gran, més gran inclús que el projecte d'Espanya, com és el mega-estat europeu del qual els catalans pricipatins ara orgullosos volen ser part. La degradació del nostre territori, improductiu, una economia en mans de companyies de tota procedència, i un territori incapaç de sostenir el consum no només energètic sinó de bens bàsics com ara menjar, fa de la nostra societat el que és per definició es coneix com a un sistema deficitari. Un dèficit que només pot ser omplert amb l'espòli del tercer món en recursos naturals i humans. Que provoquen tota mena de fatalitats pròpies del infern a la terra del qual hauríem de començar a prendre responsabilitat com a subjectes de la seua existència.

Este malson te una solució que ara tot just comencem a imaginar. No està clar que hi haja una solució, en tot cas que si estem vius hem de per necessitat moral començar a imaginar-la. Ens devem al nostre futur, al futur de la nostra col·lectivitat i aleshores hem d'actuar en conseqüència.

Recuperar l'identitat nacional ha de ser part de la transformació personal. L'identitat nacional en els aspectes que afecten a la relacions i la continuïtat històrica com a col·lectiu. Una identitat nacional d'entrega a la resta de la comunitat, com per exemple és la comunitat catalanoparlant de Viquipèdia, una de les més nombroses i més actives del mon. Hem de redefinir la nostra cultura nosaltres mateixos, com hem fet al llarg de l'història. La nació com a missió transcendental de la persona amb l'història i el col·lectiu cultural, i no com a patrioterisme bèl·lic de divisió dels pobles.

Per això hem de vover el tancament de Canal 9 com quelcom positiu. Com una victòria del nostre poble, com el símbol d'un canvi i un nou escenari històric. Una alliberació pel fet de que ens posa en la dicotomia de no saber on estem, que volem, que ens deixa nus, i per tant amb el repte de refer-lo nosaltres, de trobar respostes per nosaltres mateixos. Un esdeveniment que pot suposar un nova forma d'entendre la nació, i que està envoltant i despertant l'esperit de poble dels valencians, esperem que no es malbarate l'ocasió.